

Indkomststatistik 2016

I Kapitel 1 belyses udviklingen i personindkomster, hvor der med fokus på såvel geografi som demografi tilstræbes at give læseren et nuanceret indblik i befolkningens indkomstforhold. I Kapitel 2 præsenteres nogle overordnede opgørelser over husstandsindkomster, mens der i Kapitel 3 fremstilles en summarisk indkomstskattestatistik. Centrale mål for indkomstfordelingen – herunder internationale sammenligninger – præsenteres i Kapitel 4, hvor der endvidere nærstudies, hvordan indkomstfordelingen blandt husstande med børn udvikler sig. I Kapitel 5 findes en lang række mere detaljerede tabeller, mens statistikkens kilder og opgørelsesmetoder er beskrevet i Kapitel 6.

1. Personindkomster

I dette kapitel præsenteres de overordnede tendenser i den personorienterede indkomststatistik. Kapitlet er delt op i fem afsnit, hvor indkomsterne belyses efter forskellige geografiske og demografiske opdelinger. I Afsnit 1.1 belyses indkomsterne i kommunerne, hvilket foruden den administrative vinkel også til en vis grad kan betragtes som en regional opdeling. Efterfølgende belyses indkomsterne i distrikterne i Afsnit 1.2, hvor det lokale perspektiv er i fokus. I Afsnit 1.3 studeres indkomsterne i byerne og bygderne samt detaljeret ned på lokalitetsniveau, mens indkomster fordelt på køn belyses i Afsnit 1.4. I Afsnit 1.5 præsenteres indkomstopgørelser fordelt på uddannelsesniveau.

For mere detaljerede opgørelser af personindkomsterne henvises til Afsnit 5.1 i Kapitel 5 og til Grønlands Statistikbank bank.stat.gl, hvor der er mulighed for at skræddersy sine egne tabeller ved at kombinere forskellige baggrundsvariable såsom alder, køn, bosted, fødested og uddannelsesniveau.

1.1 Indkomster i kommunerne

Tabel 1.1 Gennemsnitlige personindkomster 2016 (1.000 kr.)

	Bruttoindkomst	Skattepligtig indkomst	Indkomst efter skat
Hele landet	240	224	163
Kommune Kujalleq	192	178	134
Kommuneqarfik Sermersooq	282	264	190
Qeqqata Kommunia	240	225	164
Qaasuitsup Kommunia	202	188	138

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Kommuneqarfik Sermersooq er den af landets fire kommune med de højeste gennemsnitlige personindkomster. Indkomstniveauet i Qeqqata Kommunia ligger på landsgennemsnittet, mens indkomsterne i Qaasuitsup Kommunia og Kommune Kujalleq ligger henholdsvis omkring 15 pct. og 20 pct. under landgennemsnittet uanset hvilket af de tre indkomstmål, der bruges til sammenligningen.

Tabel 1.2 Gennemsnitlige bruttoindkomster 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016	Ændring 2015-2016
	1.000 kr.					Pct.
Hele landet	213	217	218	229	240	4,8
Kommune Kujalleq	173	178	176	187	192	2,9
Kommuneqarfik Sermersooq	259	265	262	275	282	2,6
Qeqqata Kommunia	207	209	215	226	240	5,9
Qaasuitsup Kommunia	173	176	181	186	202	8,5

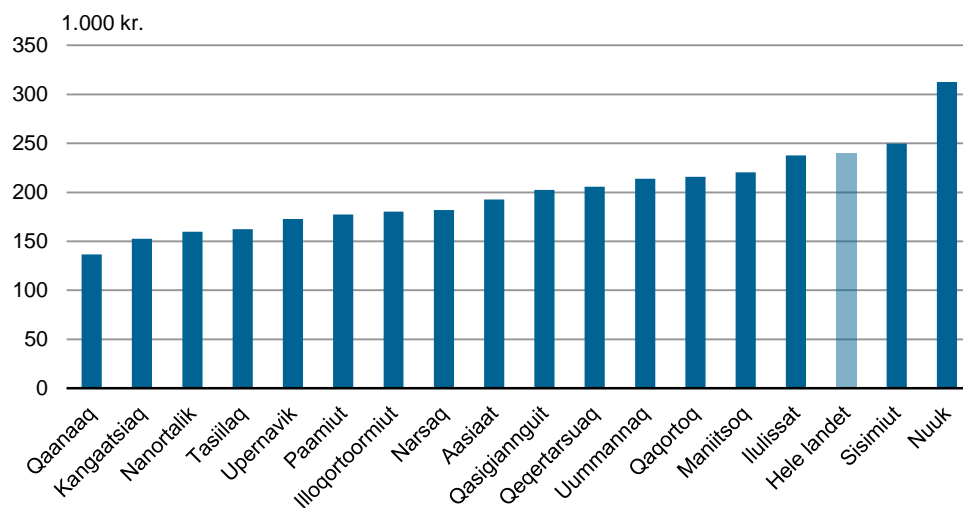
Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Set i forhold til 2015 steg bruttoindkomsterne i 2016 i gennemsnit med ca. 11.000 kr. svarende til 4,8 pct. Der var indkomststigninger i alle landets fire kommuner, men som det fremgår af Tabel 1.2, var stigningerne højest i Qaasuitsup Kommunia, hvor borgerne i gennemsnit oplevede et indkomstløft på 8,5 pct. Også i Qeqqata Kommunia var der pæne indkomststigninger på knap 6 pct., mens væksten i de to resterende kommuner var mere begrænset.

1.2 Indkomster i distrikterne

Betragtes indkomsterne ud fra den gamle kommuneinddeling, nu benævnt distrikter, ses det af Figur 1.1, at gennemsnitsindkomsterne i Nuuk distrikt er væsentlig højere end i de øvrige distrikter. I 2016 var gennemsnitsindkomsten i Nuuk distrikt 312.000 kr., hvilket er omkring 25 pct. højere end i Sisimiut distrikt med det næsthøjeste indkomstniveau. Gennemsnitsindkomsterne i alle øvrige distrikter lå under landsgennemsnittet.

Figur 1.1 Gennemsnitlige bruttoindkomster i distrikterne 2016

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP2>

De største indkomststigninger tilfaldt borgerne i Ilulissat distrikt, der i gennemsnit optjente 23.500 kr. mere end året før, hvilket svarer til en relativ indkomststigning på 10,9 pct. I flere andre distrikter i Qaasuitsup Kommunia var der ligeledes høj vækst med indkomststigninger på over 8 pct. Det højeste indkomstniveau findes dog fortsat i Nuuk distrikt, hvor den gennemsnitlige bruttoindkomst lå på 312.000 kr. i 2016.

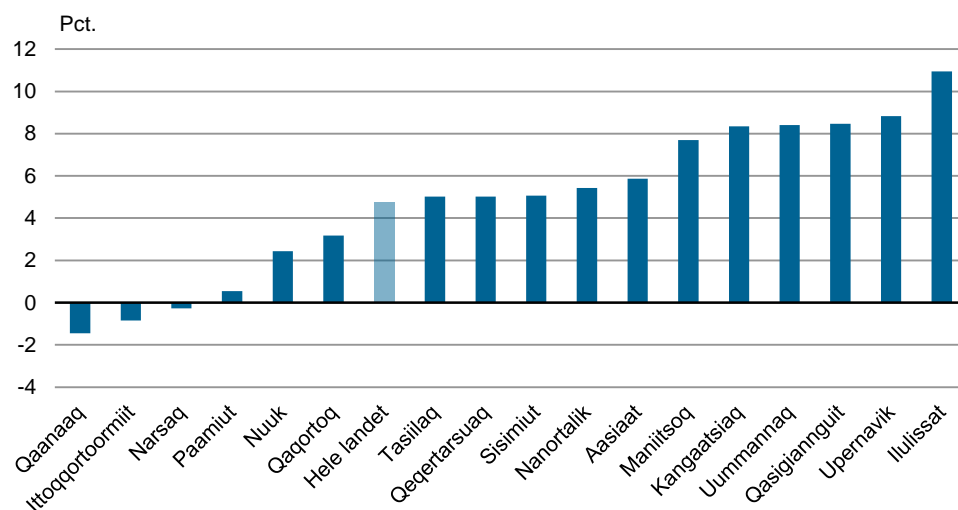
I tre distrikter var der mindre fald i gennemsnitsindkomsterne. I Qaanaaq distrikt, hvor indkomstniveauet i forvejen var det laveste, oplevede borgerne det største fald med en nedgang på 1,4 pct. I 2016 lå den gennemsnitlige bruttoindkomst i distriktet på 137.000 kr.

Tabel 1.3 Gennemsnitlige bruttoindkomster i distrikterne 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016	Ændring 2015-2016
	1.000 kr.					Pct.
Hele landet	213	217	218	229	240	4,8
Nanortalik	145	144	145	152	160	5,4
Qaqortoq	189	197	194	209	216	3,2
Narsaq	173	176	175	182	182	-0,3
Paamiut	173	171	171	176	177	0,5
Nuuk	287	292	290	305	312	2,4
Maniitsoq	186	181	189	205	220	7,7
Sisimiut	218	223	228	238	250	5,1
Kangaatsiaq	122	137	140	141	153	8,3
Aasiaat	174	172	176	182	193	5,9
Qasigiannguit	171	182	181	187	202	8,5
Ilulissat	204	205	210	214	238	10,9
Qeqertarsuaq	186	189	186	196	206	5,0
Uummannaq	174	181	184	197	214	8,4
Upernavik	149	148	158	159	173	8,8
Qaanaaq	125	127	137	139	137	-1,4
Tasiilaq	148	160	152	155	162	5,0
Ittoqqortoormiit	164	157	168	182	180	-0,8

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP2>

Figur 1.2 Vækst i gennemsnitlige bruttoindkomster i distrikterne fra 2015 til 2016

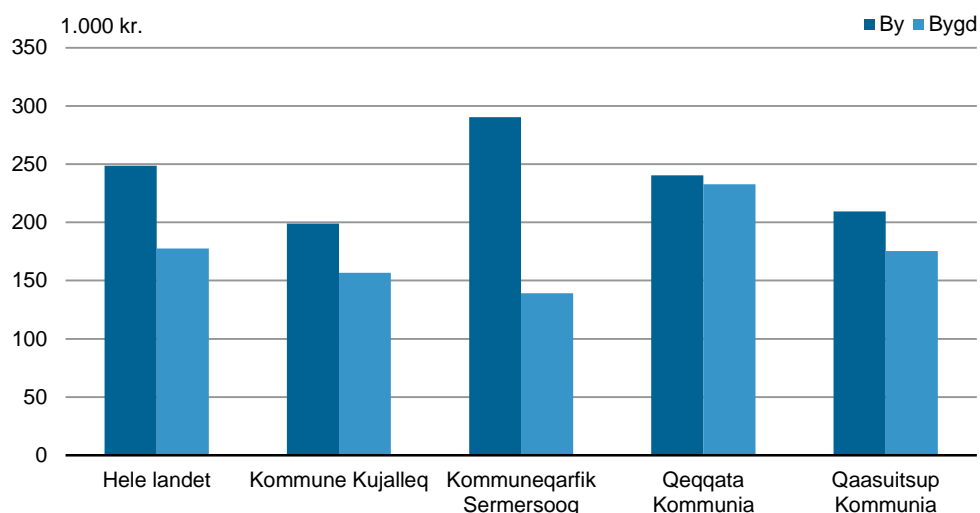
Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP2>

1.3 Indkomster i byer og bygder

Som det fremgår af Figur 1.3, var indkomstniveauet i bygderne betydeligt lavere end i byerne. På landsplan optjente en gennemsnitlig bybo således 249.000 kr., mens en bygdeborger tilsvarende måtte nøjes med 178.000 kr. Det fremgår dog tydeligt af figuren, at forskellene mellem byer og bygder er meget forskellig i de fire kommuner. Således er den markant største forskel at finde i Kommuneqarfik Sermersooq, hvor en bybos gennemsnitsindkomst var over dobbelt så høj som en bygdeborgers gennemsnitlige indkomst. Dette forhold skal ses i lyset af befolkningens geografiske fordeling i kommunen. Langt størstedelen af bybefolkningen er bosat i Nuuk, hvor indkomstniveauet er højt, mens størstedelen af bygdebefolkningen er bosat i Tasiilaq distrikt, der er kendetegnet ved lave gennemsnitsindkomster.

I Qeqqata Kommunia var de gennemsnitlige indkomster i byer og bygder derimod næsten ens, hvilket i høj grad skyldes et meget højt indkomstniveau i Kangerlussuaq. Lufthavnsbygden udgør knap 40 pct. af bygdebefolkningen i kommunen, og den vægter således meget, når gennemsnitsindkomsterne for kommunens bygder udregnes. Indkomsterne i Narsarsuaq lå også på et meget højt niveau og trak derved op i bygdeindkomsterne i Kommune Kujalleq – dog ikke helt i samme grad som Kangerlussuaq, da Narsarsuaqs befolkning udgør en relativ mindre del af den samlede bygdebefolkning i Kommune Kujalleq.

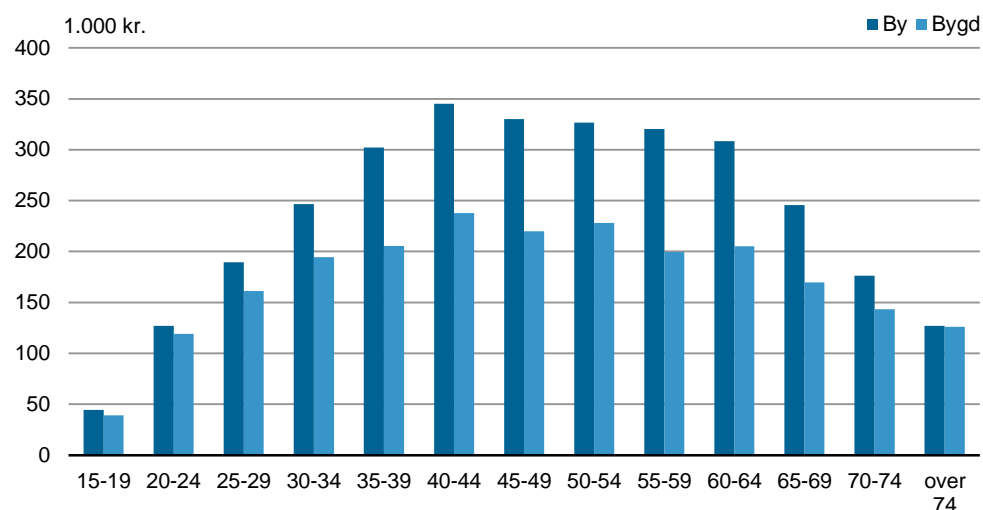
Figur 1.3 Gennemsnitlige bruttoindkomster i byer og bygder 2016

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Af Figur 1.4 ses at den store forskel i indkomsterne mellem bygder og byer er aldersbetinget, og at det er i de typisk erhvervsaktive aldersintervaller, man finder de helt store indkomstforskelle. Dette skyldes, at mens der i bygderne er en relativ jævn indkomstfordeling blandt de forskellige aldersintervaller, er gennemsnitsindkomsterne i byerne markant højere blandt de typisk erhvervsaktive aldersintervaller i forhold til de yngste og de ældste.

Figur 1.4 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på alder og bosted 2016

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Betragtes gennemsnitsindkomsterne i byerne særskilt, kan der også noteres betydelige forskelle. Som det fremgår af Tabel 1.4 er indkomsterne i Nuuk med et gennemsnit på 315.000 kr. væsentligt højere end i nogen anden by. Det næsthøjeste indkomstniveau i byerne tegner Sisimiut sig for med en gennemsnitindkomst på 246.000 kr. Idet den gennemsnitlige bruttoindkomst for en bybo på landsplan var 249.000 kr., kan det konstateres, at Nuuk er den eneste by med et indkomstniveau over landsgennemsnittet for byer.

Tabel 1.4 Gennemsnitlige bruttoindkomster i byerne (1.000 kr.)

	2014	2015	2016
Nanortalik	155	163	174
Qaqortoq	198	214	221
Narsaq	165	175	173
Paamiut	171	176	176
Nuuk	292	307	315
Maniitsoq	199	213	230
Sisimiut	224	234	246
Kangaatsiaq	149	156	163
Aasiaat	178	183	192
Qasigiannuit	183	187	203
Ilulissat	213	217	239
Qeqertarsuaq	187	196	206
Uummannaq	195	205	217
Upernavik	186	189	197
Qaanaaq	144	147	143
Tasiilaq	166	169	179
Ittoqqortoormiit	164	180	177

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

Blandt bygderne skiller lufthavnsbygderne Kangerlussuaq og Narsarsuaq sig ud med et væsentligt højere indkomstniveau end alle andre bygder. Det kan endvidere bemærkes af Tabel 1.5, at de øvrige otte bygder med de højeste gennemsnitsindkomster alle er beliggende i Qaasuitsup Kommunia, og at der i

samtlige af disse otte bygder var markante indkomststigninger fra 2015 til 2016.

Tabel 1.5 Bygder med højeste gennemsnitsindkomster i 2016 (1.000 kr.)

	2014	2015	2016
Kangerlussuaq (Sisimiut distrikt)	315	318	316
Narsarsuaq (Narsaq distrikt)	279	299	293
Saattut (Uummannaq distrikt)	198	206	255
Innaarsuit (Upernavik distrikt)	246	210	250
Saqqaq (Ilulissat distrikt)	181	191	244
Ilorsuit (Uummannaq distrikt)	175	185	238
Qeqertaq (Ilulissat distrikt)	184	173	230
Nutaarmiut (Upernavik distrikt)	152	157	222
Ukkusissat (Uummannaq distrikt)	169	185	215
Ilimanaq (Ilulissat distrikt)	162	180	215

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

Med en gennemsnitlig bruttoindkomst på 95.000 kr. optjente borgerne i bygden Qeqertat i Qaanaaq distrikt de laveste indkomster af samtlige lokaliteter i landet. I Tabel 1.6 præsenteres listen over de ti bygder med de laveste gennemsnitlige bruttoindkomster i 2016, og tabellen afslører blandt andet, at alle tre bygder i Qaanaaq distrikt hører til blandt de dårligst stillede bygder målt på registreret indkomst.

Tabel 1.6 Bygder med laveste gennemsnitsindkomster i 2016 (1.000 kr.)

	2014	2015	2016
Qeqertat (Qaanaaq distrikt)	82	77	95
Saarloq (Qaqortoq distrikt)	109	108	104
Aappilattoq (Nanortalik distrikt)	106	109	107
Savissivik (Qaanaaq distrikt)	104	100	110
Iginniarfik (Kangaatsiaq distrikt)	111	102	112
Siorapaluk (Qaanaaq distrikt)	109	114	112
Egalugaarsuit (Qaqortoq distrikt)	129	127	114
Kuummiut (Tasiilaq distrikt)	129	119	115
Tiilerilaaq (Tasiilaq distrikt)	111	116	116
Nuussuaq (Upernavik distrikt)	115	105	118

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

1.4 Indkomster fordelt på køn

I 2016 optjente mænd i gennemsnit en bruttoindkomst på 277.000 kr., mens den tilsvarende indkomst for kvinderne lå på 198.000 kr. Mænds indkomster var således på landsplan i gennemsnit næsten 40 pct. højere end kvindernes. I denne beregning er der dog ikke taget højde for, at mændene er overrepræsenteret i de typisk erhvervsaktive aldersgrupper, hvor indkomstniveauet er højt, mens der omvendt er flere kvinder end mænd blandt de ældste aldersgrupper, hvor indkomsterne er lave. De reelle indkomstforskelle kønnene imellem er derfor knap så markante, som de overordnede tal indikerer.

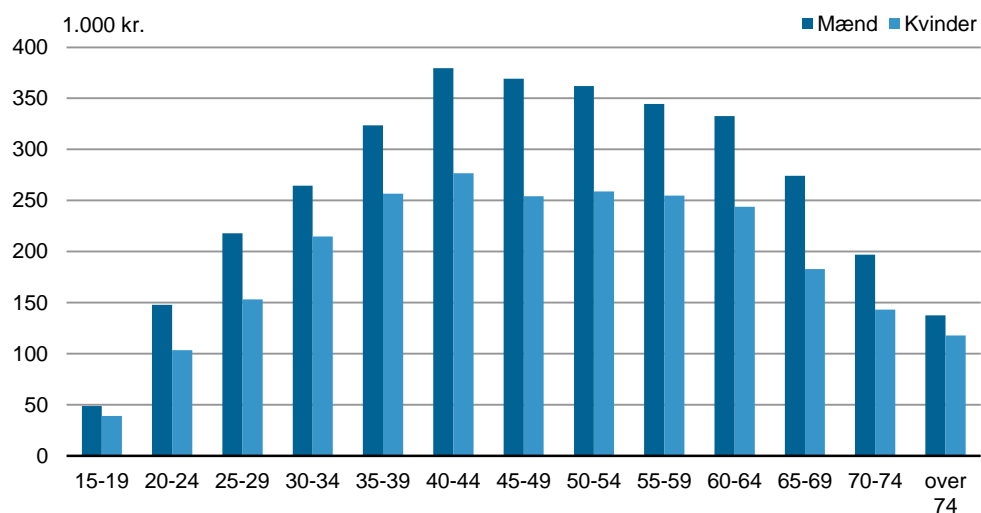
Tabel 1.7 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på køn (1.000 kr.)

	2014		2015		2016	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Hele landet	247	187	262	192	277	198
Kommune Kujalleq	187	164	203	168	211	172
Kommuneqarfik Sermersooq	299	220	319	226	326	234
Qeqqata Kommunia	246	179	264	183	280	193
Qaasuitsup Kommunia	201	158	207	163	234	166

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

Som det fremgår af Tabel 1.7, var indkomsterne hos mænd væsentlig højere end kvindernes indkomster i alle fire kommuner. Endvidere ses det af Figur 1.5, at mænd optjente højere indkomster inden for alle aldersgrupper, hvor det dog er inden for de typisk erhvervsaktive aldersgrupper, at de største forskelle findes. Samme billede tegner sig inden for alle andre demografiske og geografiske variable, man kan knytte sammen med indkomster og køn. I Tabel 5.2 i Kapitel 5 studeres kønsopdelte indkomstopgørelser med yderligere baggrundsvARIABLE, og for endnu større detaljeringsgrad kan der henvises til Grønlands Statistikbank, der findes på adressen bank.stat.gl.

Figur 1.5 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på alder og køn 2016

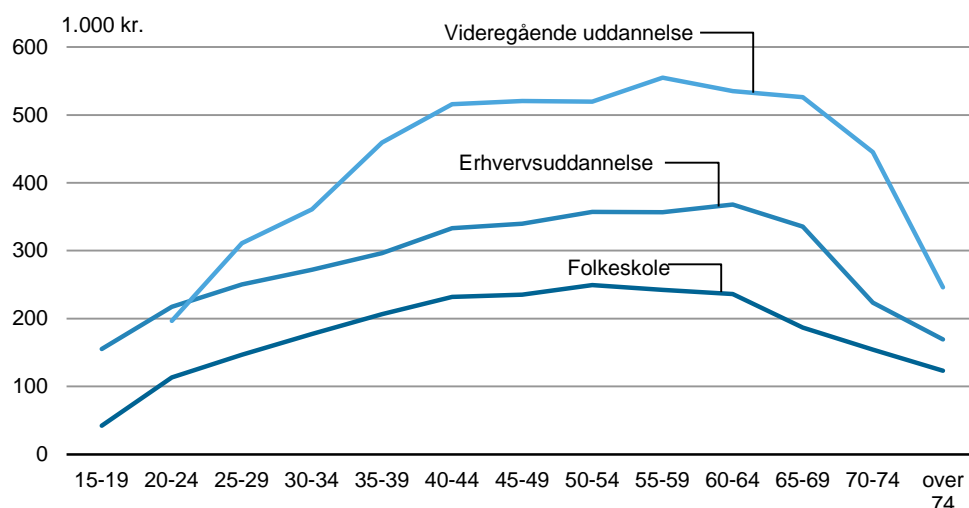
Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1>

1.5 Indkomster fordelt på uddannelsesniveau

Der er markant sammenhæng mellem uddannelsesniveau og indkomst. Således optjener veluddannede betydelige højere indkomster end personer med en lavere uddannelse. Dette skyldes primært, at højtuddannede, der er i beskæftigelse, typisk har væsentlig højere løn end beskæftigede med en lavere uddannelse. Men også højere beskæftigelsesgrad og lavere ledighed blandt de veluddannede er medvirkende til indkomstforskellene, idet en langt mindre andel af højtuddannede lever af (relativt lave) indkomsterstøttende offentlige ydelser sammenlignet med de lavere uddannede.

Det ses af Figur 1.6, at det praktisk talt er indenfor alle aldersgrupper, at personer med en videregående uddannelse har højere gennemsnitlige indkomster i forhold til jævnaldrende med lavere uddannelsesniveau.

Figur 1.6 Gennemsnitlig personindkomst fordelt på alder og højest fuldført uddannelse 2016

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP8>

Det ses af Tabel 1.8, at de indkomstforskelle mellem by og bygd mindskes en del, når sammenligningerne foretages indenfor de enkelte uddannelsesniveauer. Indkomstforskellene mellem byer og bygder kan derfor i nogen grad forklares med et generelt højere uddannelsesniveau i byerne.

Tabel 1.8 Gennemsnitlig personindkomst fordelt på bosted, køn og højest fuldført uddannelse 2016

	By		Bygd	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Alle	287	207	209	138
Folkeskole	213	143	195	117
Gymnasieuddannelse	301	180	274	181
Erhvervsuddannelse	366	254	281	201
Suppleringskursus	231	186	185	286
Videregående uddannelse	566	404	376	374

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP8>

2. Husstandsindkomster

Husstanden som institution kan betragtes som den primære forbrugerenhed, hvorfor husstandsindkomsten anses som velegnet til analyser af borgernes forbrugsmuligheder. For at gøre sammenligninger af indkomster i husstande med forskellige størrelse og sammensætning mulig beregnes de ækvivalerede husstandsindkomster – læs mere herom i Afsnit 6.3 i Kapitel 6.

Udover nedenstående to tabeller, findes der i Afsnit 5.2 mere detaljerede opgørelser over såvel niveauet som fordelingen af husstandsindkomsterne. Ønskes der endnu større detaljeringsgrad, henvises der til Statistikbanken på bank.stat.gl, hvor det er muligt at skræddersy sine egne tabeller.

Tablet 2.1 Gennemsnitlige husstandsindkomster 2016 (1.000 kr.)

	Husstandsindkomst (brutto)	Skattepligtig husstandsindkomst	Disponibel husstandsindkomst
Hele landet	461	431	319
	Kommuner		
Kommune Kujalleq	359	333	257
Kommuneqarfik Sermersooq	524	489	358
Qeqqata Kommunía	464	436	323
Qaasuitsup Kommunía	413	387	288
	Bosteder		
Byer	473	442	326
Bygder	376	351	266
	Antal børn i husstanden		
Ingen børn	409	385	283
1 barn	549	510	380
2 børn	595	552	409
Mindst 3 børn	537	494	382

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH1>

Tabel 2.2 Gennemsnitlige ækvivalerede husstandsindkomster 2015

	Ækvivaleret husstands- indkomst (brutto)	Ækvivaleret skattepligtig husstands- indkomst (1.000 kr.)	Ækvivaleret disponibel husstands- indkomst	Gennemsnitlig ækvivalens- vægt
Hele landet	277	259	192	1,66
	Kommuner			
Kommune Kujalleq	222	206	160	1,62
Kommuneqarfik Sermersooq	320	299	219	1,64
Qeqqata Kommunua	278	262	195	1,67
Qaasuitsup Kommunua	239	224	167	1,73
	Bosteder			
Byer	285	267	198	1,66
Bygder	216	202	152	1,74
	Antal børn i husstanden			
Ingen børn	290	272	201	1,41
1 barn	274	255	190	2,00
2 børn	258	239	178	2,31
Mindst 3 børn	190	175	136	2,82

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH1>

Den husstandsorienterede indkomststatistik tegner i store træk det samme billede af den geografiske indkomstfordeling som den personorienterede indkomststatistik. Således var husstandsindkomsterne og de ækvivalerede husstandsindkomster i gennemsnit væsentlig højere i Kommuneqarfik Sermersooq end i de øvrige kommuner. Endvidere viser den husstandsorienterede indkomststatistik – ligesom den personorienterede – en betydelig indkomstforskel mellem byer og bygder. På grund af at husstandene – og derved ækvivalensvægtene – i gennemsnit er større i bygderne end i byerne, er denne forskel mest markant i sammenligningen af ækvivalensindkomsterne.

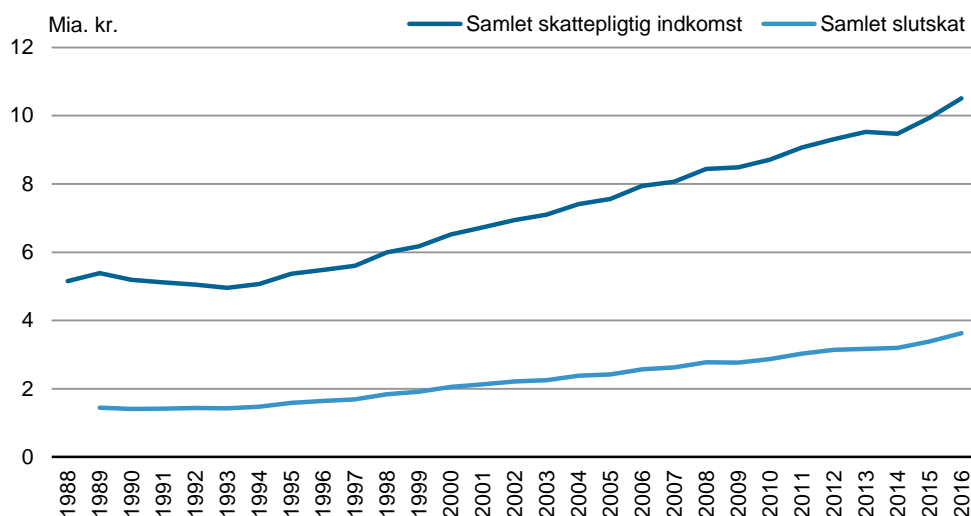
Blandt kommunerne er der også betydelige forskelle i ækvivalensvægtene. Således var den laveste gennemsnitlige ækvivalensvægt i Kommune Kujalleq, hvor husstandsmønstret følgelig er karakteriseret ved relativt små enheder. Omvendt ser det ud i Qaasuitsup Kommunua, der havde den største gennemsnitlige ækvivalensvægt, og følgelig er der i denne kommune relativt store husstande set i forhold til resten af landet.

3. Den skatteorienterede indkomststatistik

Det skatteorienterede indkomstregister er det indkomstregister, der har den længste tidsserie i indkomststatistikken, hvorfor det er særligt interessant i et historisk perspektiv. Ændringer over tid i skattelovgivningen samt i struktur og opgørelsesmetoder i de data, der ligger til grund for den skatteorienterede indkomststatistik, indebærer, at opgørelsen skal tolkes med en vis varsomhed.

Samlede tal for hele landet samt opgørelser for de enkelte skattekommuner findes for perioden 2012-2016 i Afsnit 5.3 i Kapitel 5 og for hele perioden 1988-2016 i Statistikbanken bank.stat.gl/INDS1.

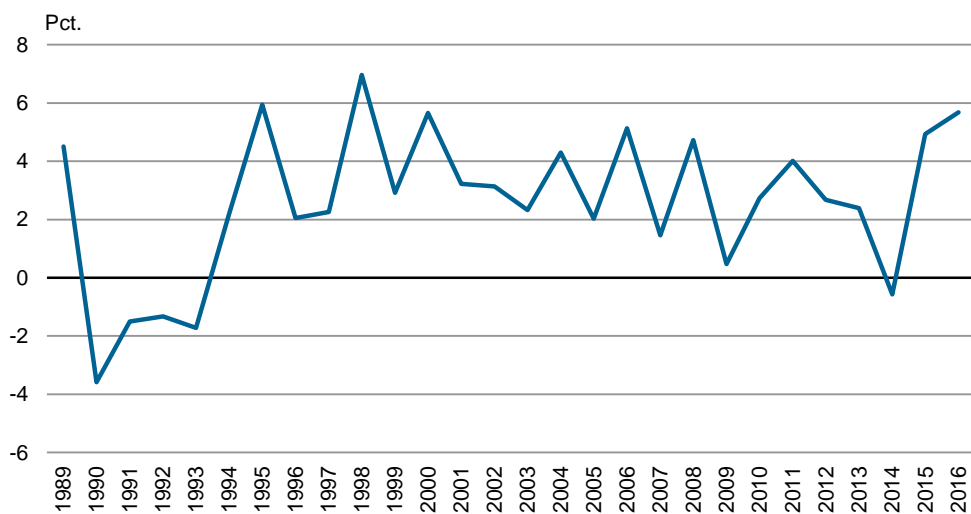
Figur 3.1 Udviklingen i skattepligtig indkomst og slutskat 1988-2016

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

De skattepligtige indkomster i samfundet lå samlet set på 10,5 mia. kr. i 2016, mens de samlede indkomstskatter (slutskat) androg 3,6 mia. kr. Siden midten af 1990'erne har der generelt været en støt sigende trend i såvel de samlede skattepligtige indkomster som i de samlede slutskatter.

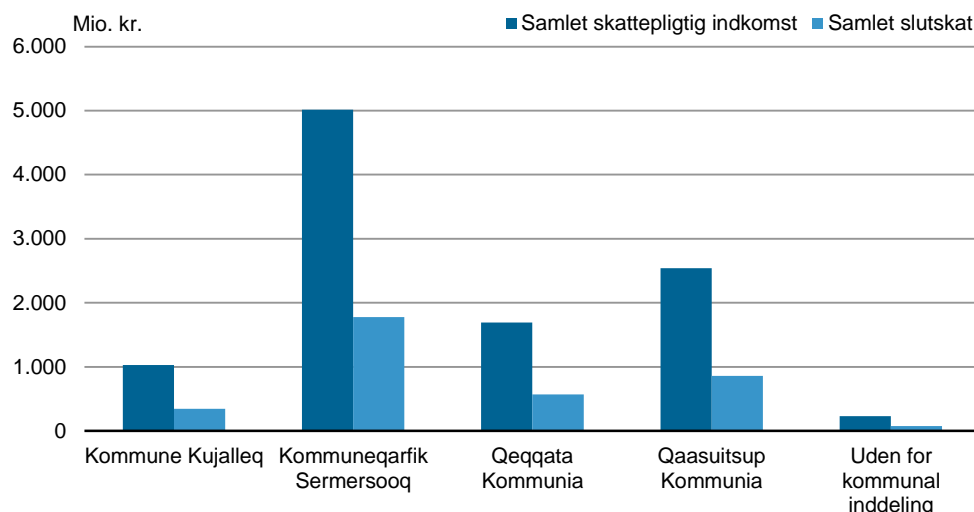
Figur 3.2 Årlig vækstrate i samlet skattepligtig indkomst 1989-2016

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

I 2016 steg de samlede skattepligtige indkomster med 565 mio. kr. i forhold til året før, hvilket svarer til en vækst på 5,7 pct. Som det fremgår af Figur 3.2, så er der tale om en i et historisk perspektiv relativ høj vækst – og det endda for andet år i træk, hvilket dog kommer efter et lille fald i 2014.

Figur 3.3 Samlet skattepligtig indkomst og sluskat fordelt på skattekommune 2016

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

Af Figur 3.3 fremgår det, at såvel den samlede skattepligtige indkomst som den samlede sluskat var markant højere i Kommuneqarfik Sermersooq end i nogen anden kommune. I 2016 udgjorde de skattepligtige indkomster i Kommuneqarfik Sermersooq 47,8 pct. af de samlede skattepligtige indkomster i landet, mens sluskatteerne i kommunen tilsvarende udgjorde 49,0 pct. af de samlede indkomstskatter i landet.

4. Indkomstfordelingen

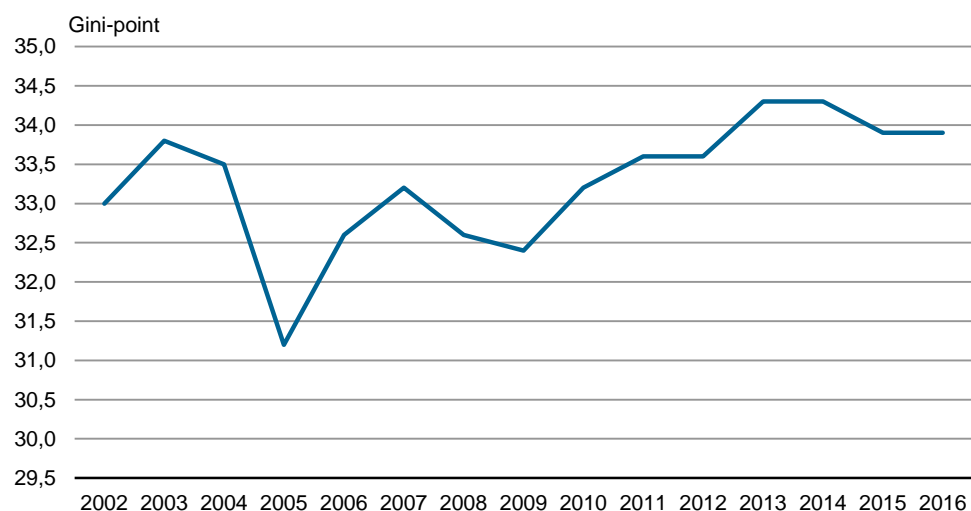
I dette kapitel præsenteres tal for indkomstfordelingen i perioden 2002-2016. Tallene for 2016 sammenlignes endvidere med (nyeste) tilsvarende tal fra de andre nordiske lande. Disse sammenligninger bør dog foretages med en vis varsomhed, hvilket er nærmere beskrevet i Afsnit 6.4 i Kapitel 6. Sluttelig præsenteres en særøpgørelse, hvor indkomstfordelingen blandt husstande med børn belyses.

De tre præsenterede fordelingsmål beskriver hver deres område af indkomstfordelingen. Gini-koefficienten er et mål for fordelingen af alle indkomsterne, mens målet for den relative fattigdom (at-risk-of-poverty rate) fokuserer på de laveste indkomster, og ratio-80/20 beskriver forholdet mellem de højeste og de laveste indkomster.

4.1 Tidsserier 2002-2016

På trods af fokus på forskellige områder af indkomstfordelingen, viser tidsserierne for de tre fordelingsmål samme overordnede tendenser. Særligt bemærkelsesværdigt er det forholdsvis store fald i uligheden og den relative fattigdom fra 2004 til 2005 – et fald der formentlig i høj grad må tilskrives de ændringer i skattelovgivningen, der blev foretaget med virkning fra og med netop 2005. Personfradraget blev da hævet fra 40.000 kr. til 48.000 kr. og standardfradraget fra 8.000 kroner til 10.000 kr., mens skatteprocenten blev hævet med 2 procentpoint. Disse ændringer medførte lavere skattebetalinger i lavindkomstgrupperne og højere i højindkomstgrupperne, mens det samlede skatteprovenu var stort set uændret.

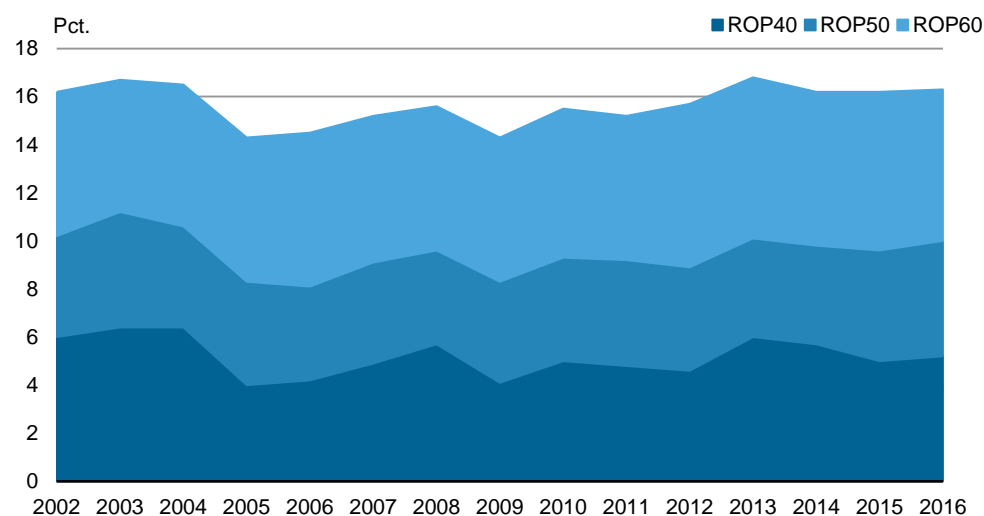
Figur 4.1 Gini-koefficienten 2002-2016

Anm.: En Gini-koefficient med værdi 0 repræsenterer en perfekt ligelig fordeling, mens værdien 100 repræsenterer en perfekt ulige fordeling.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDF1>

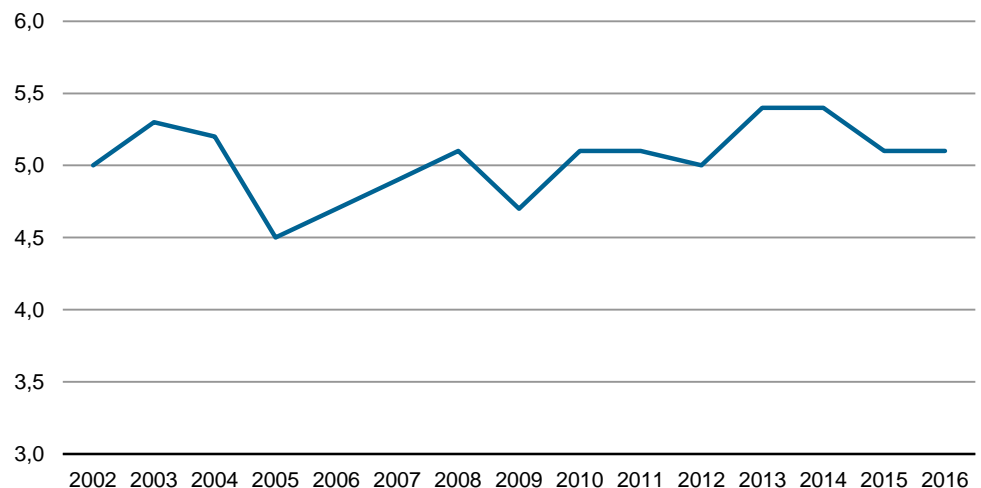
Figur 4.2 Relativ fattigdom 2002-2016

Anm.: ROP40, ROP50 og ROP60 angiver andelen af befolkningen, der bor i en husstand med en indkomst mindre end henholdsvis 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDF1>

Figur 4.3 Forholdet mellem høj- og lavindkomster 2002-2016

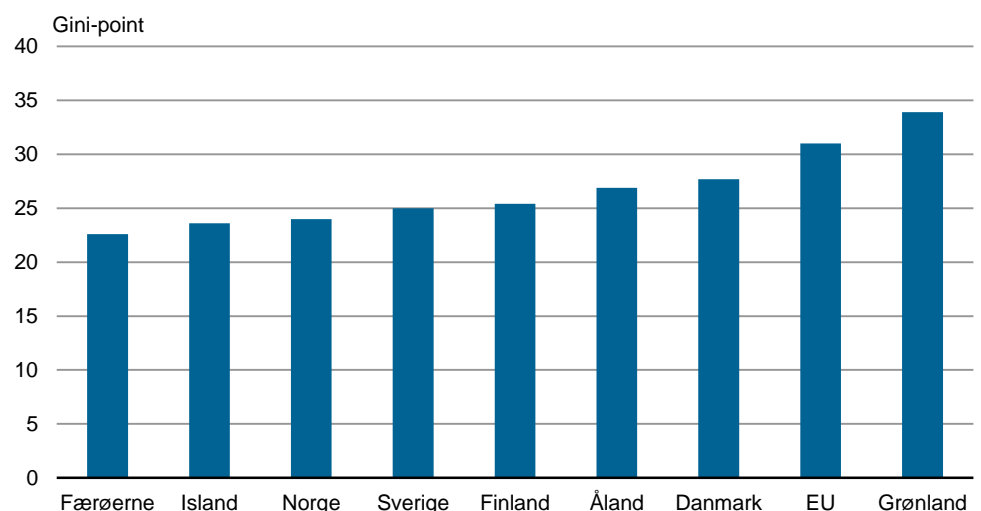
Anm.: Figuren angiver ratio-80/20, der beregnes som forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de laveste indkomster.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDF1>

4.2 Internationale sammenligninger

Figur 4.4 og Figur 4.5 viser, at såvel uligheden som den relative fattigdom ligger på et højere niveau i Grønland i forhold til de øvrige nordiske lande. Dog har svenskerne oplevet en så markant stigning i den relative fattigdom fra 2015 til 2016, at Grønland og Sverige nu ligger på samme niveau, når der den kritiske indkomstgrænse er 60 pct. af medianindkomsten. Sammenlignes der med EU-gennemsnittet, viser figurerne, at de grønlandske indkomster generelt er mere ulige fordelt end i EU-landene, mens den relative fattigdom ligger en anelse under EU-gennemsnittet – uanset om der anvendes 50 pct.- eller 60 pct.-mediangrænse.

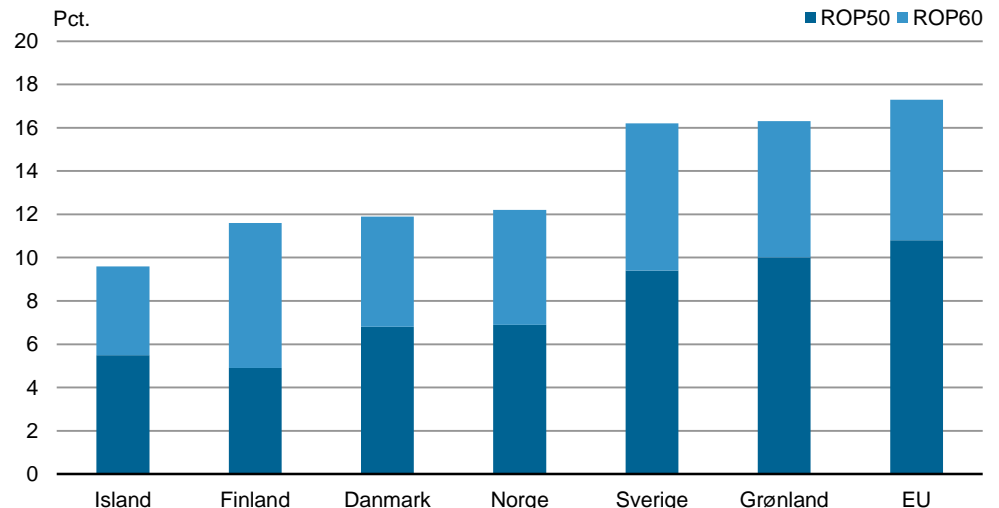
Figur 4.4 Gini-koefficienter for de nordiske lande og EU

Anm.: En Gini-koefficient med værdi 0 repræsenterer en perfekt ligelig fordeling, mens værdien 100 repræsenterer en perfekt ulige fordeling.

Kilde: Nordisk Ministerråd. Seneste tilgængelige tal i Nordisk Statistikbank.

Figur 4.5 Relativ fattigdom i de nordiske lande og EU

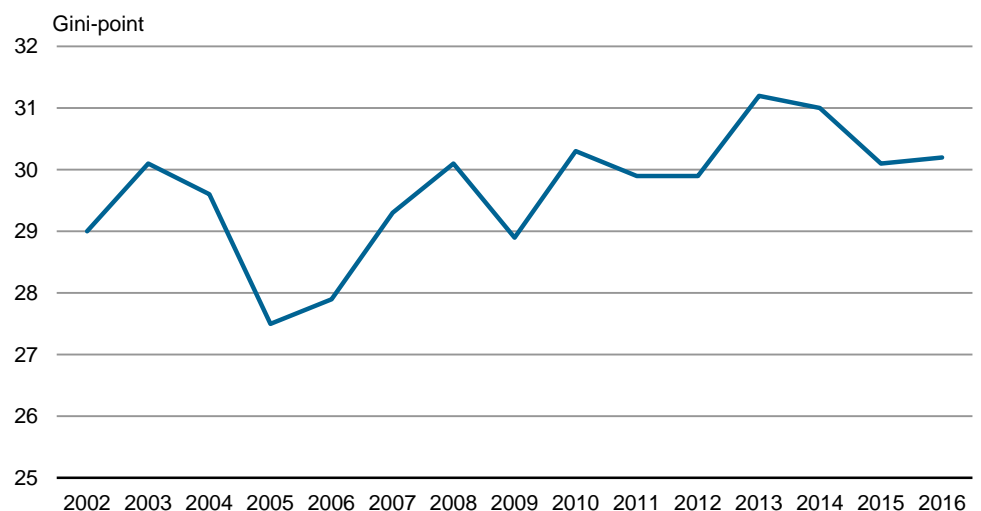
Anm.: ROP50 og ROP60 angiver andelen af befolkningen, der bor i en husstand med en indkomst mindre end henholdsvis 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

Kilde: Nordisk Ministerråd. Seneste tilgængelige tal i Nordisk Statistikbank.

4.3 Indkomstfordelingen blandt husstande med børn

I dette afsnit præsenteres særøpgørelser, hvor de tre fordelingsmål er beregnet på disponible indkomster i husstande med mindst ét barn.¹ Beregningerne er foretaget på baggrund af nøjagtig samme principper og metoder som de tilsvarende tal for hele landet præsenteret i Afsnit 4.1. Analysepopulationen er afgrænset til alle børn, der ved udgangen af opgørelsesåret boede i en husstand, der indgår i det husstandsorienterede indkomstregister samme år. I beregningsgrundlaget er børnene tildelt den ækvivalerede disponible husstandsindkomst, deres respektive husstand er registreret med i det husstandsorienterede indkomstregister.

Figur 4.6 Gini-koefficient beregnet på husstande med børn 2002-2016

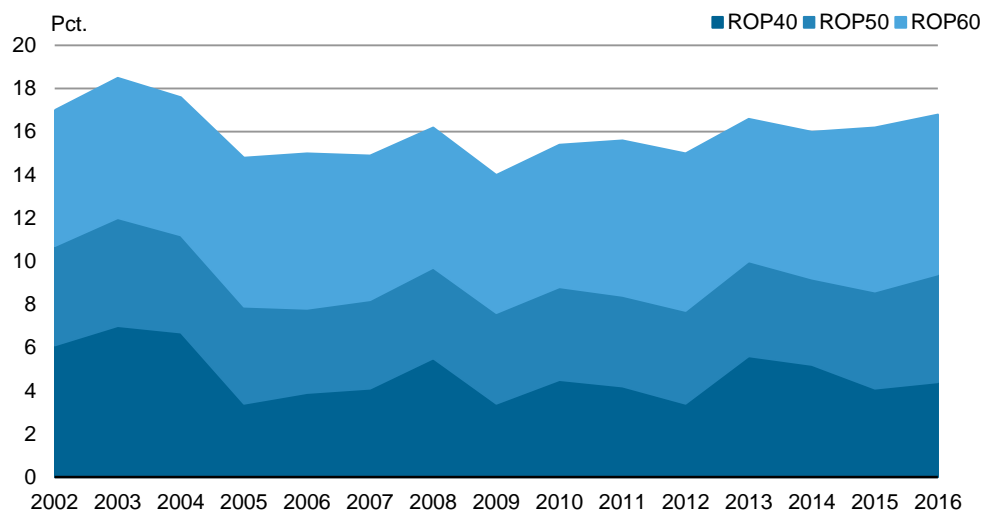

Anm.: En Gini-koefficient med værdi 0 repræsenterer en perfekt ligelig fordeling, mens værdien 100 repræsenterer en perfekt ulige fordeling.

Kilde: Særøpgørelse ud fra det husstandsorienterede indkomstregister.

Ved at sammenligne Figur 4.6 med Figur 4.1 kan det noteres, at udviklingen i Gini-koefficienten for børnehusstande følger det samme mønster som den overordnede Gini-koefficient for hele landet. Gini-koefficienten beregnet på husstande med børn ligger dog på et lavere niveau, og indkomsterne blandt husstande med børn er således mere ligeligt fordelt end indkomsterne er i landet som helhed.

Figur 4.7 Relativ fattigdom blandt børn 2002-2016

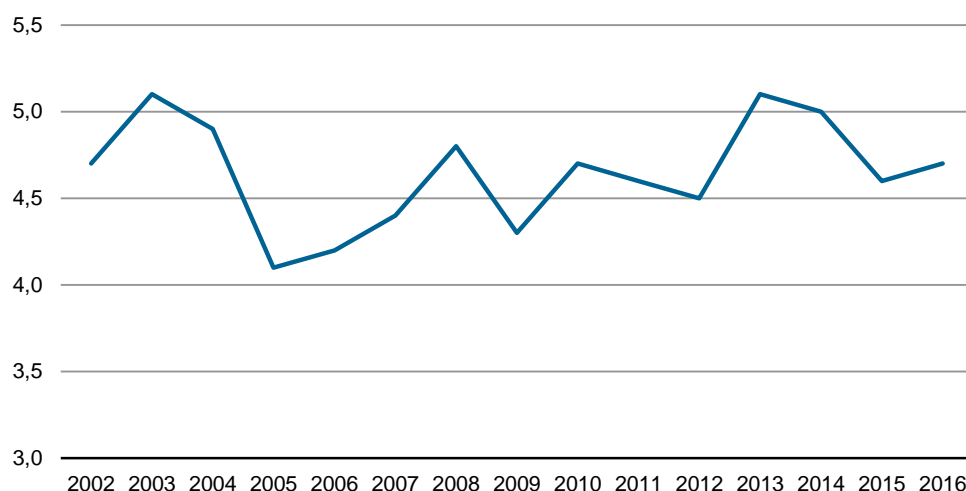

Anm.: ROP40, ROP50 og ROP60 angiver andelen af børn, der bor i en husstand med en indkomst mindre end henholdsvis 40 pct., 50 pct. og 60 pct. af medianindkomsten.

Kilde: Særopgørelse ud fra det husstandsorienterede indkomstregister.

Også den relative fattigdom blandt børn følger landstendenserne, og i store træk er niveauerne ens for de to fordelinger gennem perioden 2002-2016. I 2016 lå ROP40, ROP50 og ROP60 på henholdsvis 5,2 pct., 10,0 pct. og 16,3 pct. for hele befolkningen, mens værdierne beregnet alene på børn tilsvarende lå på henholdsvis 4,4 pct., 9,4 pct. og 16,8 pct.

Figur 4.8 Forholdet mellem høj- og lavindkomster i husstande med børn 2002-2016

Anm.: Figuren angiver ratio-80/20, der beregnes som forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de laveste indkomster.

Kilde: Særopgørelse ud fra det husstandsorienterede indkomstregister.

I lighed med de to andre fordelingsmål følger også ratio-80/20 beregnet på husstande med børn i store træk samme udvikling som landstallet i perioden 2002-2015. Tallene for børnehusstande ligger dog gennem hele perioden en anelse under landstallene, og indkomsterne i børnehusstande er således lidt mere ligeligt fordelt, når der måles på såvel Gini-koefficient som ratio-80/20, i forhold til hele indkomstfordelingen set over ét.

- 1) Børn er defineret som værende under 18 år ved udgangen af opgørelsesåret.

5. Supplerende tabeller

5.1. Fra det personorienterede indkomstregister

Tabel 5.1 Gennemsnitlige personindkomster 2016 (1.000 kr.)

	Bruttoindkomst	Skattepligtig indkomst	Indkomst efter skat
Hele landet	240	224	163
	Kommuner		
Kommune Kujalleq	192	178	134
Kommuneqarfik Sermersooq	282	264	190
Qeqqata Kommunio	240	225	164
Qaasuitsup Kommunio	202	188	138
Uden for kommunal inddeling	610	591	413
	Bosted		
Byer	249	233	169
Bygder	178	165	124
	Fødested		
Født i Grønland	249	233	169
Født uden for Grønland	178	165	124
	Køn		
Mænd	277	261	185
Kvinder	198	183	139
	Distrikter		
Nanortalik	160	148	115
Qaqortoq	216	200	147
Narsaq	182	169	127
Paamiut	177	165	126
Nuuk	312	293	208
Maniitsoq	220	207	153
Sisimiut	250	235	170
Kangaatsiaq	153	141	109
Aasiaat	193	179	133
Qasigiannuit	202	189	139
Ilulissat	238	223	160
Qeqertarsuaq	206	192	141
Uummannaq	214	202	145
Upernavik	173	161	120
Qaanaaq	137	125	100
Tasiilaq	162	149	117
Ittoqqortoormiit	180	168	129
	Alder		
15-19 år	44	32	39
20-24 år	126	114	95
25-29 år	186	173	131
30-34 år	240	226	164
35-39 år	292	273	195
40-44 år	333	313	220
45-49 år	316	298	209
50-54 år	315	296	208
55-59 år	305	287	203
60-64 år	294	278	195
65-69 år	236	222	162
70-74 år	173	160	124

over 74 år	127	116	96
------------------	-----	-----	----

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1> og <http://bank.stat.gl/INDP2>

Tabel 5.2 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på køn (1.000 kr.)

	2014		2015		2016	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Hele landet	247	187	262	192	277	198
	Kommuner					
Kommune Kujalleq	187	164	203	168	211	172
Kommuneqarfik Sermersooq	299	220	319	226	326	234
Qeqqata Kommunio	246	179	264	183	280	193
Qaasuitsup Kommunio	201	158	207	163	234	166
Uden for kommunal inddeling	583	359	701	304	676	374
	Bosted					
Byer	256	195	272	201	287	207
Bygder	182	128	189	134	209	138
	Fødested					
Født i Grønland	207	175	221	180	237	187
Født uden for Grønland	494	344	537	360	548	364
	Distrikter					
Nanortalik	148	141	159	142	170	147
Qaqortoq	211	176	233	183	242	187
Narsaq	186	162	196	166	196	166
Paamiut	184	154	190	159	196	154
Nuuk	334	242	357	248	364	256
Maniitsoq	208	166	231	172	253	180
Sisimiut	267	185	282	188	295	199
Kangaatsiaq	145	133	147	134	167	136
Aasiaat	197	153	204	157	222	160
Qasigiannuit	196	166	202	170	231	171
Ilulissat	239	179	243	183	282	189
Qeqertarsuaq	202	169	215	176	230	180
Uummannaq	198	169	217	174	247	177
Upernavik	186	125	183	130	209	131
Qaanaaq	142	131	139	138	137	136
Tasiilaq	169	135	171	137	179	145
Ittoqqortoormiit	188	145	206	156	202	158
	Alder					
15-19 år	38	35	41	37	49	39
20-24 år	125	96	134	99	148	103
25-29 år	188	148	203	149	218	153
30-34 år	237	210	252	213	264	215
35-39 år	307	252	313	256	324	257
40-44 år	334	249	365	257	380	277
45-49 år	315	240	342	246	369	254
50-54 år	325	254	342	253	362	259
55-59 år	308	241	328	255	345	255
60-64 år	301	222	320	233	333	244
65-69 år	258	171	257	172	274	183
70-74 år	183	127	184	133	197	143
over 74 år	128	110	131	113	138	118

 Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP1> og <http://bank.stat.gl/INDP2>

Tabel 5.3 Gennemsnitlige bruttoindkomster fordelt på lokaliteter (1.000 kr.)

	2012	2013	2014	2015	2016
Nanortalik	158	156	155	163	174
Aappilattoq	89	100	106	109	107
Narsaq Kujalleq	109	115	128	134	142
Tasiusaq	126	134	118	150	145
Ammassivik	106	118	120	124	129
Alluitsup Paa	125	120	131	130	131
Qaqortoq	193	201	198	214	221
Saarloq	94	100	109	108	104
Eqalugaarsuit	118	132	129	127	114
Qassimiut	136	152	146	159	154
Narsaq	163	168	165	175	173
Igaliku	111	107	140	146	149
Qassiarsuk	158	162	176	177	164
Narsarsuaq	298	291	279	299	293
Paamiut	171	170	171	176	176
Arsuk	196	187	174	178	193
Nuuk	289	294	292	307	315
Qeqertarsuatsiaat	183	196	179	191	171
Kapisillit	122	121	142	146	145
Maniitsoq	194	191	199	213	230
Atammik	134	131	129	138	149
Napasoaq	160	142	154	163	142
Kangaamiut	164	157	165	193	207
Sisimiut	215	219	224	234	246
Itilleq	131	135	130	141	163
Sarfannuguit	141	133	160	180	213
Kangerlussuaq	292	302	315	318	316
Kangaatsiaq	135	154	149	156	163
Attu	110	120	133	132	154
Iginniarfik	110	110	111	102	112
Niaqornaarsuk	104	115	127	125	140
Ikerasaarsuk	143	157	164	156	163
Aasiaat	176	174	178	183	192
Akunnaaq	131	144	156	173	210
Kitsissuarsuit	140	138	139	161	202
Qasigiannuguit	172	184	183	187	203
Ikamiut	167	148	148	177	193
Ilulissat	207	207	213	217	239
Oqaatsut	162	162	120	180	161
Qeqertaq	171	176	184	173	230
Saqqaaq	187	197	181	191	244
Ilimanaq	139	145	162	180	215
Qeqertarsuaq	188	191	187	196	206
Kangerluk	151	146	169	193	188
Uummannaq	191	197	195	205	217
Niaqornat	141	114	107	131	143
Qaarsut	173	169	157	202	192
Ikerasak	129	145	157	170	183
Saattut	159	180	198	206	255
Ukkusissat	136	152	169	185	215

Illorsuit	177	164	175	185	238
Nuugaatsiaq	154	163	164	197	193
Upernavik	182	183	186	189	197
Upernavik Kujalleq	102	110	108	124	121
Kangersuatsiaq	102	102	109	116	120
Aappilattoq	146	137	155	152	204
Tasiusaq	150	146	170	174	190
Nuussuaq	96	108	115	105	118
Kullorsuaq	105	109	107	113	127
Naajaat	120	116	146	128	158
Innaarsuit	207	168	246	210	250
Nutaarmiut	111	138	152	157	222
Qaanaaq	131	133	144	147	143
Savissivik	92	102	104	100	110
Siorapaluk	100	101	109	114	112
Qeqertat	77	83	82	77	95
Tasiilaq	164	176	166	169	179
Sermiligaaq	100	100	104	111	120
Isertoq	122	131	120	123	128
Kulusuk	137	143	134	142	144
Tiilerilaaq	114	117	111	116	116
Kuummiut	106	126	129	119	115
Ittoqqortoormiit	159	152	164	180	177

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP3>

Tabel 5.4 Maksimale bruttoindkomster fordelt på deciler 2016 (1.000 kr.)

	1	2	3	4	5 (median)	6	7	8	9
Hele landet	34	72	107	134	171	222	284	364	488
Kommuner									
Kommune Kujalleq	31	65	98	115	135	176	223	289	407
Kommuneqarfik Sermersooq	33	74	110	146	206	273	347	424	565
Qeqqata Kommunia	39	82	110	138	182	225	277	348	469
Qaasuitsup Kommunia	34	68	101	121	147	191	238	305	405
Bosted									
Byer	36	75	109	134	181	232	296	375	499
Bygder	27	58	87	109	134	159	206	266	376
Fødested									
Født i Grønland	33	68	101	126	156	203	256	328	428
Født uden for Grønland	65	160	273	357	417	483	557	673	913
Køn									
Mænd	35	79	110	140	191	253	327	413	569
Kvinder	34	66	100	124	151	198	244	312	405
Distrikter									
Nanortalik	31	64	90	109	128	143	180	231	328
Qaqortoq	33	66	101	122	152	202	254	329	448
Narsaq	29	65	98	114	134	171	214	274	380
Paamiut	33	64	95	110	134	152	201	262	353
Nuuk	39	86	127	178	246	314	378	461	609
Maniitsoq	37	81	109	134	160	206	248	316	416
Sisimiut	40	84	113	144	192	238	296	364	489
Kangaatsiaq	25	52	73	99	114	141	183	226	322
Aasiaat	36	62	95	110	137	183	229	296	397
Qasigiannuguit	53	95	110	134	159	200	239	294	376
Ilulissat	44	85	110	135	180	229	288	357	464
Qeqertarsuaq	44	87	109	130	143	187	229	287	386
Uummannaq	44	82	110	134	166	209	249	311	412
Upernavik	20	49	80	106	134	165	211	266	367
Qaanaaq	25	44	63	87	106	129	161	203	281
Tasiilaq	20	41	65	97	116	145	190	245	357
Ittoqqortoormiit	36	63	95	110	134	161	200	267	393
Alder									
15-19 år	1	6	12	22	30	42	54	67	100
20-24 år	32	52	65	82	101	120	146	178	236
25-29 år	45	67	94	117	146	181	224	285	371
30-34 år	56	93	127	169	211	253	305	364	444
35-39 år	59	107	153	205	256	306	360	421	544
40-44 år	74	121	179	226	275	325	385	470	628
45-49 år	62	110	155	204	248	300	364	441	597
50-54 år	64	109	155	204	248	304	366	442	592
55-59 år	54	109	138	195	242	300	361	435	584
60-64 år	61	105	113	175	223	270	346	425	568
65-69 år	91	105	125	134	141	161	219	306	469
70-74 år	81	101	103	134	134	134	141	180	264
over 74 år	28	101	101	125	134	134	134	135	189

Anm.: Af diskretionshensyn udelades den maksimale indkomst i 10. decil.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP4> og <http://bank.stat.gl/INDP5>

Tabel 5.5 Personfordeling på indkomstintervaller 2016 (antal personer)

	Bruttoindkomst		Skattepligtig indkomst		Indkomst efter skat	
	Antal	Akkumuleret antal	Antal	Akkumuleret antal	Antal	Akkumuleret antal
Højest 50.000 kr.	5.696	5.696	7.383	7.383	5.707	5.707
50.001 - 100.000 kr.	5.628	11.324	6.772	14.155	10.153	15.860
100.001 - 150.000 kr.	7.832	19.156	6.014	20.169	8.708	24.568
150.001 - 200.000 kr.	4.098	23.254	4.164	24.333	5.563	30.131
200.001 - 250.000 kr.	3.866	27.120	3.817	28.150	4.243	34.374
250.001 - 300.000 kr.	3.001	30.121	2.896	31.046	2.704	37.078
300.001 - 350.000 kr.	2.595	32.716	2.545	33.591	1.606	38.684
350.001 - 400.000 kr.	2.252	34.968	2.182	35.773	884	39.568
400.001 - 500.000 kr.	2.873	37.841	2.511	38.284	985	40.553
500.001 - 600.000 kr.	1.447	39.288	1.258	39.542	490	41.043
600.001 - 700.000 kr.	783	40.071	713	40.255	277	41.320
700.001 - 800.000 kr.	470	40.541	404	40.659	117	41.437
800.001 - 900.000 kr.	314	40.855	294	40.953	104	41.541
900.001 - 1.000.000 kr.	243	41.098	223	41.176	57	41.598
Over 1.000.000 kr.	651	41.749	573	41.749	151	41.749

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP6>**Tabel 5.6 Personfordeling på indkomstintervaller 2016 (pct.)**

	Bruttoindkomst		Skattepligtig indkomst		Indkomst efter skat	
	Andel	Akkumuleret andel	Andel	Akkumuleret andel	Andel	Akkumuleret andel
Højest 50.000 kr.	13,6	13,6	17,7	17,7	13,7	13,7
50.001 - 100.000 kr.	13,5	27,1	16,2	33,9	24,3	38,0
100.001 - 150.000 kr.	18,8	45,9	14,4	48,3	20,9	58,8
150.001 - 200.000 kr.	9,8	55,7	10,0	58,3	13,3	72,2
200.001 - 250.000 kr.	9,3	65,0	9,1	67,4	10,2	82,3
250.001 - 300.000 kr.	7,2	72,1	6,9	74,4	6,5	88,8
300.001 - 350.000 kr.	6,2	78,4	6,1	80,5	3,8	92,7
350.001 - 400.000 kr.	5,4	83,8	5,2	85,7	2,1	94,8
400.001 - 500.000 kr.	6,9	90,6	6,0	91,7	2,4	97,1
500.001 - 600.000 kr.	3,5	94,1	3,0	94,7	1,2	98,3
600.001 - 700.000 kr.	1,9	96,0	1,7	96,4	0,7	99,0
700.001 - 800.000 kr.	1,1	97,1	1,0	97,4	0,3	99,3
800.001 - 900.000 kr.	0,8	97,9	0,7	98,1	0,2	99,5
900.001 - 1.000.000 kr.	0,6	98,4	0,5	98,6	0,1	99,6
Over 1.000.000 kr.	1,6	100,0	1,4	100,0	0,4	100,0

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP7>

Tabel 5.7 Gennemsnitlige personindkomster fordelt på højest fuldført uddannelse og køn (1.000 kr.)

	2012	2013	2014	2015	2016
Folkeskole					
Alle	155	159	159	168	178
Mænd	179	181	181	196	210
Kvinder	128	132	132	135	139
Gymnasieuddannelse					
Alle	235	225	217	221	231
Mænd	306	285	276	279	300
Kvinder	178	177	173	178	180
Erhvervsuddannelse					
Alle	291	294	293	302	312
Mænd	332	334	333	346	361
Kvinder	238	243	242	246	251
Suppleringskursus					
Alle	178	188	186	201	208
Mænd	198	209	199	217	229
Kvinder	164	172	175	187	189
Videregående uddannelse					
Alle	454	464	464	468	472
Mænd	535	548	555	564	562
Kvinder	388	397	395	397	403

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDP8>

Fra det husstandsorienterede indkomstregister

Tabel 5.8 Gennemsnitlige husstandsindkomster 2016 (1.000 kr.)

	Husstandsindkomst (brutto)	Skattepligtig husstandsindkomst	Disponibel husstandsindkomst
Hele landet	461	431	319
Kommuner			
Kommune Kujalleq	359	333	257
Kommuneqarfik Sermersooq	524	489	358
Qeqqata Kommunia	464	436	323
Qaasuitsup Kommunia	413	387	288
Bosted			
Byer	473	442	326
Bygder	376	351	266
Distrikter			
Nanortalik	313	290	232
Qaqortoq	396	367	277
Narsaq	333	310	242
Paamiut	335	312	247
Nuuk	566	529	382
Maniitsoq	443	416	312
Sisimiut	474	446	328
Kangaatsiaq	350	323	255
Aasiaat	359	335	254
Qasigiannugit	391	366	277
Ilulissat	476	446	325
Qeqertarsuaq	402	376	281
Uummannaq	444	418	303
Upernavik	423	395	295
Qaanaaq	279	256	211
Tasiilaq	350	321	259
Ittoqqortoormiit	367	341	267
Husstande med			
Ingen børn	409	385	283
1 barn	549	510	380
2 børn	595	552	409
Mindst 3 børn	537	494	382
Husstande med 1 voksen og			
Ingen børn	233	219	166
1 barn	227	210	172
2 børn	237	218	182
Mindst 3 børn	192	172	166
Husstande med 2 voksne og			
Ingen børn	530	499	359
1 barn	586	546	396
2 børn	619	576	418
Mindst 3 børn	534	494	374
Husstande med mindst 3 voksne og			
Ingen børn	765	716	524
1 barn	760	705	529
2 børn	787	726	547
Mindst 3 børn	700	641	499

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH1> og <http://bank.stat.gl/INDH2>

Tabel 5.9 Maksimale husstandsindkomster (brutto) fordelt på deciler 2016 (1.000 kr.)

	1	2	3	4	5 (median)	6	7	8	9
Hele landet	103	134	202	274	356	447	555	707	947
Kommuner									
Kommune Kujalleq	84	120	144	204	269	343	441	556	743
Kommuneqarfik Sermersooq ..	97	139	218	311	402	506	642	809	1.078
Qeqqata Kommunian	110	142	209	283	361	455	568	706	937
Qaasuitsup Kommunian	109	136	202	262	333	415	505	625	823
Bosted									
Byer	102	134	202	279	364	460	574	728	975
Bygder	109	136	194	247	309	376	457	574	741
Distrikter									
Nanortalik	93	122	138	188	244	301	369	473	662
Qaqortoq	75	112	148	220	294	377	495	614	822
Narsaq	96	132	141	200	252	329	418	525	685
Paamiut	99	126	145	195	239	301	395	495	683
Nuuk	100	152	251	351	444	555	700	878	1.140
Maniitsoq	116	148	211	283	355	439	539	666	874
Sisimiut	105	140	209	282	364	461	583	730	960
Kangaatsiaq	109	141	194	250	301	351	429	505	625
Aasiaat	71	111	142	203	272	353	444	571	758
Qasigiannuit	110	148	212	269	328	386	467	553	769
Ilulissat	113	146	217	297	389	477	590	743	956
Qeqertarsuaq	109	134	182	241	298	392	475	586	784
Uummannaq	115	160	236	300	379	460	549	660	840
Upernavik	134	191	243	306	366	432	521	608	767
Qaanaaq	67	109	156	190	223	275	327	403	541
Tasiilaq	70	110	149	206	271	343	434	529	693
Ittoqqortoormiit	109	132	153	225	268	357	509	598	723
Husstande med									
Ingen børn	87	129	153	216	291	376	478	625	880
1 barn	122	216	296	371	458	549	663	811	1.035
2 børn	158	262	349	438	524	609	716	846	1.063
Mindst 3 børn	165	245	325	391	465	549	647	772	973
Husstande med 1 voksen og									
Ingen børn	54	98	110	134	144	190	263	360	487
1 barn	60	83	109	139	183	231	283	335	430
2 børn	64	87	111	141	183	242	301	369	469
Mindst 3 børn	63	79	110	128	143	180	229	283	364
Husstande med 2 voksne og									
Ingen børn	182	222	281	344	420	509	610	750	987
1 barn	198	279	347	417	487	568	663	805	1.046
2 børn	233	320	397	477	544	627	720	846	1.060
Mindst 3 børn	209	273	338	391	456	533	618	738	936
Husstande med mindst 3 voksne og									
Ingen børn	299	396	473	574	669	764	888	1.042	1.286
1 barn	345	435	521	602	695	786	887	1.000	1.225
2 børn	319	439	529	608	687	775	892	1.009	1.270
Mindst 3 børn	304	412	496	560	633	707	802	922	1.188

Anm.: Af diskretionshensyn udelades den maksimale indkomst i 10. decil.

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDH4> og <http://bank.stat.gl/INDH5>

5.3. Fra det skatteorienterede indkomstregister

Tabel 5.10 Samlede skattepligtige indkomster fordelt på skattekommune (mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015	2016
Hele landet	9.305	9.527	9.473	9.940	10.505
Kommune Kujalleq	946	968	957	988	1.026
Kommuneqarfik Sermersooq	4.373	4.511	4.487	4.756	5.017
Qeqqata Kommunia	1.480	1.507	1.495	1.597	1.690
Qaasuitsup Kommunia	2.253	2.278	2.290	2.342	2.542
Uden for kommunal inddeling	254	264	243	257	229

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

Tabel 5.11 Samlede slutskatter fordelt på skattekommune (mio. kr.)

	2012	2013	2014	2015	2016
Hele landet	3.142	3.166	3.193	3.385	3.627
Kommune Kujalleq	312	316	313	327	345
Kommuneqarfik Sermersooq	1.510	1.531	1.559	1.668	1.777
Qeqqata Kommunia	492	492	491	531	568
Qaasuitsup Kommunia	742	739	751	773	861
Uden for kommunal inddeling	86	87	80	85	76

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

Tabel 5.12 Antal skattepligtige personer fordelt på skattekommune

	2012	2013	2014	2015	2016
Hele landet	49.213	49.060	49.056	48.050	48.439
Kommune Kujalleq	6.422	6.276	6.250	6.077	5.985
Kommuneqarfik Sermersooq	19.367	19.515	19.903	19.550	20.004
Qeqqata Kommunia	8.237	8.246	8.092	7.884	8.036
Qaasuitsup Kommunia	14.631	14.450	14.256	14.018	13.970
Uden for kommunal inddeling	556	573	555	521	444

Kilde: <http://bank.stat.gl/INDS1>

6. Metode og begreber

6.1. Formål

Formålet med indkomststatistikken er at belyse niveauet og fordelingen af de optjente indkomster i samfundet. Ved at sammenholde indkomstoplysninger med demografi er det muligt at belyse indkomsterne hos forskellige grupper – eksempelvis fordelt på køn, alder og fødested. Endvidere er det ved at sammenholde tal fra flere år muligt at belyse indkomsternes udvikling over tid. Endelig kan statistikken belyse indkomsterne i forskellige husstandstyper samt de samlede personindkomster og –skatter i samfundet.

Det skal understreges, at indkomststatistikken ikke giver et fuldstændigt billede af velstand og forbrugsmuligheder. Eksempelvis behandles områder som formue og subsistensøkonomi ikke. Det skal endvidere understreges, at statistikken ikke må forveksles med en lønstatistik.

6.2 Datagrundlag

Grundlaget for indkomststatistikken er de skattemæssige slutopgørelser (S31) for samtlige skattepligtige personer. På baggrund af disse indberetninger danner Grønlands Statistik et basisregister indeholdende indkomst-, skatte- og personnummeroplysninger for alle personer, der er skattepligtige i Grønland. Ud fra dette basisregister dannes yderligere to registre; Et person- og et husstandsorienteret register. For at danne disse registre er basisregistret samkørt med Grønlands Statistiks befolknings- og husstandsregister, der indeholder oplysninger over den samlede befolkning og dens fordeling efter demografiske kendetegn som køn, bopæl, fødested m.m. Foruden det personorienterede og det husstandsorienterede indkomstregister dannes et skatteorienteret indkomstregister.

De tre indkomstregistre danner grundlag for hvert sit selvstændige område inden for indkomststatistikken. I det følgende redegøres der for indholdet i de enkelte registre og deraf udledte statistikker samt de begrænsninger, som de enkelte områder har.

6.2.1 Personorienteret indkomststatistik

Den personorienterede indkomststatistik danner grundlag for størsteparten af opgørelserne i denne publikation. Statistikken er dannet på baggrund af det personorienterede register, der er en samkøring af det indkomststatistiske basisregister og det grønlandske befolkningsregister. Registret indeholder foruden indkomstoplysninger således også oplysninger om køn, alder, bopæl m.m.

For at kunne foretage retvisende gennemsnitsanalyser indeholder det personorienterede indkomstregister kun personer, der har været bosat i landet hele året, og hvis alder med rimelighed kan betragtes som potentiel til erhvervelse af betydende indkomst. Kriterierne for at indgå i registret er:

- Personen optræder i befolkningsregistret både primo og ultimo det pågældende år.
- Personen er mindst 15 år ved udgangen af året.
- Personen er registreret i Skattestyrelsens lignings- og slutopgørelser.
- Personen har været skattepligtig hele det pågældende år.

Basisregistret for 2016 indeholder indkomstoplysninger for 48.385 personer, mens tallet for det personorienterede register er 41.749 personer. Omkring 14 pct. af de skattepligtige personer i basisregistret er således frasorteret i det personorienterede indkomstregister, da de ikke opfylder alle de ovennævnte kriterier.

6.2.2 Husstandsorienteret indkomststatistik

Det husstandsorienterede indkomstregister bygger på bopælsoplysningerne i befolkningsregistret. For hver husstand optælles antallet af voksne og antallet af børn.¹ Fra det personorienterede indkomstregister knyttes indkomstoplysningerne til, og disse summeres over hver husstand. Eventuelle indkomster fra børn under 15 år, der som tidligere anført ikke indgår i det personorienterede register, lægges til efterfølgende. For at kunne foretage mere retvisende sammenligninger af indkomster i husstande med forskellige størrelser og sammensætninger, er der anvendt yderligere et indkomstbegreb, ækvivalensindkomst – læs mere herom i afsnit 6.3. Den husstandsorienterede indkomststatistik er først og fremmest velegnet som indikator for forbrugsmulighederne i samfundet. Det skal bemærkes, at det udelukkende er det husstandsorienterede indkomstregister, der danner grundlag for belysningen af indkomstfordelingen.

Med begrebet husstandsindkomst forstås den samlede indkomst optjent af personer, der er tilmeldt den samme folkeregisteradresse. Da husstande ikke nødvendigvis er sammensat ud fra familiære relationer, kan statistikken ikke sidestilles med en familieorienteret indkomststatistik.

1) Voksne defineres som personer med en alder på minimum 18 år. Følgelig defineres børn som personer under 18 år.

6.2.3 Skatteorienteret indkomststatistik

Det skatteorienterede indkomstregister omfatter alle skattepligtige personer i et givet år, uanset bopæl og skattepligtens omfang. Derfor egner den skatteorienterede indkomststatistik sig primært til summariske opgørelser, og den bør primært bruges som en indikator for den generelle konjunkturudvikling i samfundet. Derimod egner den sig hverken til betragtninger på individniveau eller til at vurdere indkomstfordelingen.

6.3 Begreber og definitioner

Begrebet **bruttoindkomst** dækker over en persons eller en husstands¹ samlede indkomst før skattebetaling. Bruttoindkomsten inkluderer kun de

indkomsttyper, der fremgår af selvangivelsen, og som er af skattemæssig interesse. Ikke-skattepligtige monetære indkomster indgår følgelig ikke i opgørelsen af bruttoindkomsten, ligesom ikke-skattepligtige sociale ydelser heller ikke er inkluderet. Ligeledes er ikke-skattepligtige naturalieindkomster – som for eksempel værdien af produkter fra fangst og fiskeri til eget forbrug – ikke inkluderet i bruttoindkomsten.

Den skattepligtige indkomst er en skatteteknisk størrelse, der danner grundlag for den endelige skatteberegning. Den skattepligtige indkomst beregnes ved at trække de i skattelovgivningen definerede fradrag fra bruttoindkomsten, og opgørelser af den skattepligtige indkomst har primært administrativ interesse. Fra et statistisk perspektiv udmærker den skattepligtige indkomst sig ved at være det indkomstbegreb, hvor der er længste tidsserie i hele indkomststatistikken. Begrebet har derfor en vis historisk interesse.

Det bør understreges, at ændringer i skattelovgivningen gennem tiderne bevirker, at sammenligninger af den skattepligtige indkomst over tid skal foretages med varsomhed. Foruden lovgivningsmæssige ændringer spiller ændringer i rådatastrukturen, og hvordan data i praksis er blevet opgjort administrativt, også en vis rolle i den henseende.

Indkomst efter skat beregnes ved at trække den endelige slutskat fra bruttoindkomsten, og begrebet beskriver derfor, hvor meget en person reelt har til rådighed. Indkomst efter skat er et indkomstbegreb, der kun benyttes i den personorienterede indkomststatistik, mens de reelle forbrugsmuligheder i den husstandsorienterede indkomststatistik beskrives med indkomstbegrebet den disponible indkomst.

Den disponible indkomst er et indkomstbegreb i den husstandsorienterede indkomststatistik. Den refererer den samlede husstandsindkomst fratrukket skatter og tillagt ikke-skattepligtige sociale ydelser såsom boligsikring. Den disponible indkomst anses for at give det mest fyldestgørende billede af en husstands reelle forbrugsmuligheder.

Idet begrebet husstand kan dække over mange typer af sammensætninger, lader de samlede indkomster i to forskellige husstande sig ikke nødvendigvis sammenligne. Eksempelvis må det antages, at det kræver en noget større indkomst for et ægtepar med tre børn end for en enlig uden børn at opnå den samme velfærd. Omvendt kan det med rimelighed antages, at der er visse stordriftsfordele ved at være flere personer i en husstand, hvorfor den førstnævnte husstand ikke er nødsaget til at optjene en fem gange så stor indkomst som den enlige for at opnå samme velfærdsniveau.

For at kunne foretage mere retvisende sammenligninger af de reelle forbrugsmuligheder er det derfor valgt at opgøre husstandenes **ækvivalensindkomster**, hvor der tages højde for størrelse og sammensætning af den enkelte husstand. Ækvivalensindkomsten beregnes ved at dividere en husstands samlede indkomst med en given ækvivalensvægt, der afspejler husstandens sammensætning. Til beregning af denne vægt anvendes OECDs

standard, hvor den første voksne person i husstanden vægter 1. Eventuelt andre voksne vægter hver 0,5, mens alle børn hver vægter 0,3.² Ækvivalensvægten for en given husstand beregnes da ved at summere de enkelte personers vægte. Således har en husstand med to voksne og tre børn ækvivalensvægten $1+0,5+0,3+0,3+0,3 = 2,4$, mens en husstand med én voksen uden børn har vægten 1. Har de to husstande indkomster på henholdsvis 300.000 kr. og 150.000 kr. vil de respektive ækvivalensindkomster således være henholdsvis $300.000 \text{ kr.}/2,4 = 125.000 \text{ kr.}$ og $150.000 \text{ kr.}/1 = 150.000 \text{ kr.}$

Begrebet **realindkomst** – også benævnt købekraften – beskriver forholdet mellem indkomstniveau og prisniveau og er således et udtryk for de reelle forbrugsmuligheder. En stigning i indkomsterne forøger forbrugsmulighederne, mens prisstigninger – inflation – omvendt begrænser mulighederne for forbrug. Realindkomsten vil derfor stige, hvis væksten i indkomster er højere end prisstigningerne, og købekraften siges da at være styrket. Tilsvarende svækkes købekraften, hvis priserne stiger mere end indkomsterne. Realindkomsten er et overordnet gennemsnitsmål for befolkningens forbrugsmuligheder, hvor gennemsnitsindkomsterne på landsplan sættes i forhold til prisændringerne i en gennemsnitlig forbrugs-sammensætning.

En persons **alder** opgøres ved slutningen af referenceåret.

Oversigt 6.1 Kommuner og distrikter

Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunía	Qaasuitsup Kommunía
Nanortalik	Ivittuut	Maniitsoq	Kangaatsiaq
Qaqortoq	Paamiut	Sisimiut	Aasiaat
Narsaq	Nuuk		Qasigianguit
	Tasiilaq		Ilulissat
	Illoqortoormiut		Qeqertarsuaq
			Uummannaq
			Upernavik
			Qaanaaq

Den 1. januar 2009 blev de 18 gamle kommuner lagt sammen til fire store **kommuner**. Idet opgørelser med den gamle kommuneinddeling imidlertid stadig har lokal interesse, benyttes inddelingen i denne publikation som en sekundær geografisk inddeling. De af denne inddeling afgrænsede geografiske områder benævnes **distrikter**. Sammenhængen mellem de to inddelinger ses i Oversigt 1.1.

Der findes enkelte beboede områder i landet, der ikke er underlagt kommunal administration. Disse er samlet i gruppen **Uden for kommunal inddeling**, og den væsentligste lokalitet heri er *Pituffik*. Selvom indkomsterne i områderne ikke præsenteres i tekstkapitlerne i publikationen, indgår i de i beregningerne for hele landet. Tal for indkomster i *Uden for kommunal inddeling* kan findes i såvel Kapitel 6 i nærværende publikation som i Grønlands Statistikbank bank.stat.gl.

Statistikens **uddannelsesoplysninger** stammer fra Grønlands Statistiks register over højest fuldførte uddannelser (HFU), der er opgjort ultimo referencesåret. Inddelingen i uddannelsesgrupper er foretaget med udgangspunkt i ISCED11-uddannelsesnomenklatur, der dog er komprimeret ned til fem uddannelsesniveauer med *Folkeskole* som det laveste niveau og *Videregående uddannelse* som det højeste.

Et **decilsæt** findes ved at sortere de observerede værdier efter størrelse og derefter opdele dem i 10 delmængder – kaldet deciler – med samme antal observationer. 1. decil er da mængden af observationer med de 10 pct. laveste værdier, 2. decil er de følgende 10 pct. og så fremdeles. Indkomster fordelt på deciler opgøres enten som gennemsnittet inden for decilen eller som den maksimale indkomst inden for decilen. Eksempelvis kan medianindkomsten aflæses som den maksimale indkomst i 5. decil. Af diskretionshensyn offentliggøres maksimale indkomster i 10. decil ikke.

Gini-koefficienten er et mål for graden af indkomstulighed – jo højere værdi, desto større ulighed. For at gøre det muligt at sammenligne internationalt beregnes Gini-koefficienten ud fra de ækvivalerede disponible husstandsindkomster. En præcis definition af Gini-koefficienten kan eksempelvis findes i *Christen Sørensen: Økonomisk fordeling, Systime, 1999*.

Grønland har ingen officiel fattigdomsgrænse, men internationalt benyttes målet at-risk-of-poverty rate (ROP) som en indikator for **relativ fattigdom**. Målet beregnes som den andel af befolkningen, der bor i en husstand, hvor den disponible husstandsindkomst ligger under en fastsat procentdel af medianindkomsten – denne grænse benævnes den kritiske indkomstgrænse. Medianindkomsten, der danner grundlag for bestemmelse af den kritiske indkomstgrænse, er beregnet ud fra de ækvivalerede disponible husstandsindkomster på personniveau.³

Ratio-80/20 angiver forholdet mellem den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de højeste indkomster og den samlede indkomstmasse for de 20 pct. med de laveste indkomster. For at gøre det muligt at sammenligne med internationale opgørelser beregnes 80/20-ratio på baggrund af de ækvivalerede disponible husstandsindkomster på personniveau.

- 1) I denne publikation benævnes en husstands samlede bruttoindkomst som husstandsindkomsten.
- 2) I henhold til OECD-standarder defineres voksne her som personer med en alder på minimum 14 år, mens børn følgelig defineres som personer med en alder under 14 år. Det bør bemærkes, at denne definition udelukkende bruges til beregning af ækvivalensvægtene, mens aldersgrænsen mellem børn og voksne i alle andre sammenhænge er defineret til 18 år.
- 3) Det vil sige, at beregningerne er foretaget på hele befolkningen, og at den enkelte person tildeles den ækvivalerede disponible indkomst, vedkommendes husstand har.

6.4 Metode til belysning af indkomstfordelingen

Udgangspunktet for studierne af indkomstfordelingen er principperne i *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC), der er et

koordineret statistisk samarbejde i EU-regi omhandlende befolkningernes levevilkår herunder i særdeleshed indkomstforhold. EU-SILC beskriver en lang række fælles statistiske indikatorer på området, og de væsentligste af disse er udvalgt til beskrivelse af den grønlandske indkomstfordeling. Beregningerne er blevet foretaget ud fra en EU-SILC-manual, hvor samtlige indikatorer er nøje defineret med tilhørende algoritmer, og hvor eventuelle krav eller begrænsninger er bemærket.

Metoden i EU-SILC, der er EU-standard, opfylder tillige OECD-kravene på området, og den anvendte metode anses derfor at opfylde de relevante internationale standarder. Alligevel bør sammenligninger med andre lande foretages med en vis varsomhed. Forskelle i og fordelingen af det individuelle offentlige forbrug – dvs. offentlige ydelser direkte rettet mod enkeltpersoner¹ – betyder, at en sammenligning af to landes indkomstfordelinger ikke nødvendigvis giver et retvisende billede af fordelingen af de reelle forbrugsmuligheder. Grønland har et relativt højt individuelt offentligt forbrug, og det skønnes at sammenligneligheden er størst med de andre nordiske lande. Det skal dog understreges, at selvom det individuelle offentlige forbrug i to lande er på samme niveau relativt set, kan den faktiske fordeling heraf på indkomstgrupper være meget forskellig.

En anden faktor, der begrænser mulighederne for at sammenligne med internationale tal, er forskelle i de kilder, hvorfra indkomstdata hentes. I den grønlandske indkomststatistik stammer data – med ganske få undtagelser² – fra skattemyndighederne, hvorfor de anvendte indkomstkilder begrænses til de med skattemæssig interesse, og de som skattemyndighederne har kendskab til. Ikke-skattepligtige monetære indkomster indgår ligesom sort arbejde og indkomster fra kriminelle aktiviteter ikke i indkomstopgørelserne. Ligeledes er ikke-skattepligtige naturalieindkomster ikke inkluderet, hvilket er et centralt forhold, der må formodes at have en vis betydning for sammenligningsgrundlaget med andre lande. For selvom det ikke er praksis i EU-SILC at medtage naturalieindkomster, så må subsistensfangst- og fiskeri i Grønland antages at udgøre et så væsentligt bidrag til forbrugsmulighederne for dele af den grønlandske befolkning, at tallene ikke giver det fulde billede af den reelle indkomstfordeling. Antages det, at subsistensøkonomiens relative betydning er størst i lavindkomstgrupperne, vil tallene for såvel ulighed som den relative fattigdom være overvurderet i forhold til de faktiske niveauer. Egetforbruget af produkter fra fangst og fiskeri er ikke tilstrækkelig afdækket til at vurdere, hvor stor betydning dette forhold har.

1) Eksempelvis til sundhedsvæsenet og undervisningssektoren.

2) Data for ikke-skattepligtige sociale ydelser stammer fra kommunerne.

6.5 Begrænsninger og faldgruber

Grønlands forholdsvis lille befolkning betyder, at man må forvente relativt store udsving, når opgørelser sammenlignes over tid. Dette forhold træder endnu kraftigere frem, jo mindre de befolkningsgrupper er, som analyserne

foretages på. Man skal følgelig være varsom med at drage alt for omfattende konklusioner på baggrund af enkeltstående årlige ændringer.

Som beskrevet i Afsnit 6.4 er der en række indkomsttyper, der ikke er inkluderet indkomstopgørelsen. Den vigtigste af disse antages at være de subsistensøkonomiske indkomster.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Søren W. Børgesen

E-mail: swbo@stat.gl

Indkomster

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

